

Nr 52.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förvärv av vattenrätt i Ren- och Degerforsarna i Vindelälven; given Stockholms slott den 25 oktober 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustaf Andersson.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 oktober 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Departementschefen, statsrådet Andersson anför:

I skrivelse den 17 oktober 1940 har vattenfallsstyrelsen hemställt om Kungl. Maj:ts godkännande av ett vid skrivelsen fogat, under förbehåll av dylikt godkännande ingånget avtal mellan styrelsen, å ena, samt Degerfors Qvarnaktiebolag, å andra sidan, om förvärv för kronans räkning av vattenrätt i Ren- och Degerforsarna i Vindelälven. Därjämte har styrelsen hemställt, att för köpeskillingens gäldande erforderliga medel måtte ställas till styrelsens förfogande av anslaget till inköp av vattenfall och fastigheter.

Innan jag ingår på vattenfallsstyrelsens framställning torde jag få erinra om att kronan tidigare förvärvat viss fallhöjd i nämnda forsar. Genom beslut

den 22 december 1939 godkände nämligen Kungl. Maj:t avtal om förvärv för en sammanlagd köpeskillning av 117,809 kronor av viss vattenrätt i Ren- och Degerforsarna samt i Kvarn- och Hemseleforsarna i Vindelälven. Genom detta förvärv disponerar kronan över sammanlagt 37.09 fallmeter av den till sammanlagt 49.4 meter enkel strand uppgående totala fallhöjden i förstnämnda strömfall. Genom godkännande av det Kungl. Maj:t nu underställda avtalet skulle kronans innehav i dessa forsar ökas med 5.72 meter enkel strand och sålunda komma att uppgå till sammanlagt 42.81 fallmeter.

Angående villkoren för kronans förvärv av ifrågavarande vattenrätt har *vattenfallsstyrelsen* i sin skrivelse anfört, att det pris, för vilket kvarnbolagets andel i forsarna kunde förvärfvas, uppginge till 10,750 kronor, varjämte vattenfallsstyrelsen finge förbinda sig att efter påbörjad utbyggnad av vattenfallen avgiftsfritt tillhandahålla bolaget ett kraftbelopp om sammanlagt 60 elektriska hästkrafter i och för fortsatt elektrisk drift av bolagets hittills med vattenkraft drivna kvarnanläggning. Värdet av frikraftleveransen beräknade styrelsen, i betraktande av att en utbyggnad av forsarna icke torde komma i fråga förrän om ungefär 30 år, till 200 kronor per hästkraft eller till sammanlagt 12,000 kronor. Per niomånadershästkraft motsvarade det betingade priset vid sådant förhållande omkring 17 kronor. Det pris, som erlades för den under år 1939 förvärvade vattenrätten i samma forsar, uppginge till 15 kronor per niomånadershästkraft. Detta pris vore sålunda något lägre, men med hänsyn till de kostnader, som för den framtida omläggningen av bolagets kvarnanläggning för elektrisk drift komme att åsamkas bolaget, torde den något högre prissättningen vara motiverad.

Departements-
chefen.

Det nu framlagda förslaget till förvärv av viss vattenrätt i Ren- och Degerforsarna i Vindelälven utgör ett led i vattenfallsstyrelsens strävan att för kronans räkning förvärva så stor andel som möjligt i de vattenfall, i vilka kronan förut är intresserad. Då köpeskillningen för nu ifrågavarande förvärv får anses godtagbar för kronan och då de övriga bestämmelserna i det villkorligt ingångna avtalet icke givit mig anledning till erinran, vill jag tillstyrka, att avtalet godkännes. Köpeskillningen, 10,750 kronor, torde lämpligen böra gäldas av anslaget till inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar. Med hänsyn till förutsättningarna för anslagets disposition lärer emellertid riksdagens medgivande böra inhämtas. Därest förvärvet kommer till stånd, torde det sedermera få ankomma på Kungl. Maj:t att besluta, att de av kronan genom avtalet förvärvade rättigheterna skola stå under vattenfallsstyrelsens förvaltning.

Avtalet är förfallet, därest detsamma icke godkännes av Kungl. Maj:t före den 1 december 1940.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t godkänna ifrågavarande med Degerfors Qvarnaktiebolag ingångna avtal om förvärv för kronans räkning av vattenrätt i Ren- och Degerforsarna i Vindelälven,
dels ock medgiva, att av anslaget till statens vattenfallsverk för

inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar må för gäldande av den i avtalet överenskomna ersättningen tagas i anspråk ett belopp av högst 10,750 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

F. Wessberg.
